

Izjava visokog predstavnika na press konferenciji nakon sjednice Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Hvala vam svima što ste danas došli.

Sjednica Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira završena je prije 30 minuta.

Kao što znate, u jednom dijelu sjednice sudjelovali su i novi članovi Predsjedništva kao i predstavnici civilnog društva u Bosni i Hercegovini.

Uskoro ćete dobiti communiqué, no želio bih vam iz prve ruke dati neke informacije o temama o kojima su se vodili razgovori i o kojima smo se suglasili tijekom protekla dva dana.

Tijekom diskusije dominirala je činjenica da smo nedavno obilježili petnaestu obljetnicu potpisivanja Daytonskog sporazuma i da je Bosna i Hercegovina nedavno uspješno provela opće izbore i da se sada nalazi u fazi formiranja vladajućih koalicija.

Glede obljetnice potpisivanja Daytonu, članovi Upravnog odbora su u nekoliko navrata istaknuli da je Bosna i Hercegovina daleko odmakla u jednom relativno kratkom vremenskom periodu.

U Bosni i Hercegovini vlada mir i nitko ne bi trebao

umanjivati suštinsko značenje te činjenice.

No, iako Upravni odbor istinski cijeni suštinski napredak koji je od 1995. godine postignut u provedbi Daytonskog sporazuma i uspostavi državnih institucija potrebnih da bi Bosna i Hercegovina bila funkcionalna država, također je jasno izražena odlučnost, a ovo je nekoliko puta istaknuto kao najprioritetnije pitanje, da se politički zastoј koji je obilježio protekle četiri godine ne smije ponoviti.

Iz tog razloga je Vijeće za provedbu mira u protekla dva dana raspravljalo o istinskim prioritetima i izazovima s kojima se Bosna i Hercegovina danas suočava i o načinu na koji međunarodna zajednica najbolje može pomoći u postizanju napretka u BiH.

U cjelini, Vijeće za provedbu mira je imalo dvije međusobno dosljedne poruke:

Prvo, organi vlasti se moraju što prije formirati, a te vladajuće koalicije se moraju suglasiti oko programa koji će Bosnu i Hercegovinu vratiti na put euro-atlantskih integracija.

Drugo, da politički lideri koji su dobili potporu birača u listopadu sada imaju priliku pokazati da su odgovorni i opredijeljeni da povedu ovu zemlju naprijed. Oni moraju iskoristiti ovu priliku za novi početak i pokazati da se slažu da daljnji zastoј nije opcija.

Vijeće za provedbu mira je zauzelo stanovište da se BiH mora vratiti na ustanovljeni kurs u oblastima ključnih politika, uključivši državnu i vojnu imovinu, ustavnu reformu i uvjete iz EU partnerstva, uključivši popis stanovništva u BiH.

Vijeće za provedbu mira je također stavilo do znanja da je međunarodna zajednica spremna, gledu ovih pitanja, surađivati sa liderima koje su izabrali građani BiH.

Vijeće za provedbu mira se složilo sa mojim stavom da političko približavanje – za razliku od politike konfrontacija nedavne prošlosti – predstavlja preduvjet za ostvarivanje napretka.

Glede ovoga, Vijeće za provedbu mira je dobro upoznato sa onim što se dešava u regionu. Očito je da Srbija i Hrvatska za cilj imaju članstvo u EU, i ovo je izmijenilo njihove bilateralne odnose i regionalnu suradnju na suštinski način.

U posljednje vrijeme vidjeli smo neke pozitivne izjave od lidera BiH, a Vijeće za provedbu mira ohrabrilo je napore koje ulaže Predsjedništvo BiH, te je pozvalo Predsjedništvo da preuzme veću ulogu u koordiniranju institucija u BiH.

Međutim, Bosna i Hercegovina – koja ima priliku dobiti najviše od ovog približavanja u regionu, do sada je dobila najmanje. Politički establišment zemlje i dalje ostaje iza regionalnog trenda.

Tako, dok je Daytonski sporazum donio mir i napredak, Vijeće za provedbu mira se suglasilo da, dugoročno gledano, članstvo u EU pruža najjače jamstvo da će građani Bosne i Hercegovine ostvariti sigurnost i prosperitet.

Stoga moramo iskoristiti ovaj novi početak koji su izbori omogućili. Potrebna nam je promjena u pristupu i Vijeće za provedbu mira je ovo eksplicitno stavilo do znanja.

Vlasti se moraju brzo formirati i moraju se formirati na temelju toga koliko mogu biti učinkovite.

Ovo znači više od pregovora o dodjeli mjesta u vlasti – to znači pregovaranje o dodjeli mjesta u vlasti pojedincima koji mogu zajednički raditi kako bi proveli ambiciozan i težak program.

* *

Upravni odbor razmatrao je zaključke Izvješća o ostvarenom

napretku Bosne i Hercegovine koji je prije dva tjedna objavila Europska komisija.

Svima je poznato da je izvješće bilo daleko od pozitivnog – ono navodi ograničen napredak... nepostojanje zajedničke vizije vladinih dužnosnika ... i mogućnost da Bosna i Hercegovina počne sustavno kršiti međunarodne obveze.

Jasno je da nitko u Bosni i Hercegovini ili u međunarodnoj zajednici ne može na ovo gledati kao na zadovoljavajuće stanje.

Prema tome, politička strategija u ovoj zemlji mora se mijenjati i sada kada su izbori iza nas postoji šansa da se ona promijeni. PIC je izrazio nadu da ova šansa neće biti propuštena.

Uspostavljen je jasan koncenzus oko činjenice da liberaliziranje viznoga režima nije samo topla dobrodošlica za građane BiH da putuju Europom; to je također pokazalo da Bosna i Hercegovina *može* ispuniti međunarodne uvjete kada se njeni lideri potrude.

Građani Bosne i Hercegovine trebaju osigurati da njihovi lideri to žele češće.

Međunarodna zajednica i EU su pokazale da će odgovoriti pozitivno kada lideri BiH urade pravu stvar.

* *

PIC je bio vrlo jasan oko činjenice da je potrebno izvršiti ustavne promjene da bi Bosna i Hercegovina funkcionirala bolje. Odlučivanje treba biti učinkovitije.

Kao prioritetno pitanje, pregovori oko ustavne reforme trebali bi dovesti do sporazuma o prestanku kršenja građanskih prava utvrđenih u presudi u predmetu Sejdić-Finci.

* *

Zaključit ću tako što ću pojasniti čime se PIC NIJE bavio na ovoj sjednici:

Tema razgovora NIJE bilo zatvaranje OHR-a. Tema su bili izazovi sa kojima se Bosna i Hercegovina suočava – izazovi koji su još ozbiljniji i hitniji danas zbog stagnacije iz protekle četiri godine.

Dakle, iako je PIC razmatrao i napredak postignut na ispunjenju 5 ciljeva i 2 uvjeta, u communiqueu nećete naći analizu svakog uvjeta i cilja, kao što je ranije bio slučaj.

Kao što znate, u veljači 2008. godine PIC je utvrdio pet ciljeva i dva uvjeta koji se moraju ispuniti prije zatvaranja OHR-a.

To se nije promijenilo, ali nije ni ispunjeno. A neće ih ispuniti PIC. Moraju ih ispuniti ljudi koji trenutno formiraju vlasti.

Članovi PIC-a su vrlo jasno kazali da pitanja sa kojima se danas suočava BiH nisu odgovornost OHR-a ili međunarodne zajednice, već izabranog vodstva ove zemlje.

OHR će se zatvoriti kad budu ispunjeni svi uvjeti i ciljevi.

U međuvremenu, OHR će nastaviti raditi sa bosanskohercegovačkim liderima, osiguravati poštivanje Daytonskog mirovnog sporazuma, i surađivati sa ojačanim prisustvom EU.

Još jednom vam hvala što ste došli, i mislim da imamo vremena za par pitanja...